Budgetunderlag för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

2018-2020

Kungl. Musikhögskolan

BESLUT 2017-02-17
Dnr 16/840
Högskolestyrelsen
Nina Cajhamre
Planeringschef

Budgetunderlag för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm

I enlighet med vad som stipuleras av 1 kap, 3-4 § §, förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska förvaltningsmyndigheterna årligen upprätta och till regeringen inlämna årsredovisning och budgetunderlag, för att möjliggöra regeringens uppföljning, budgetering och prövning av myndigheterna. Nedanstående budgetunderlag för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm (KMH) följer de direktiv som fastställts av regeringen den 1 december 2016.

Beslut att inge detta underlag har fattats av styrelsen för Kungl. Musikhögskolan i Stockholm efter föredragning av förvaltningschef Peter Liljenstolpe och planeringschef Nina Cajhamre.

I styrelsens beslut har deltagit Sture Carlsson, ordförande, Staffan Scheja, ställföreträdande rektor, ledamöterna Ellika Frisell, Curt Källströmer, Ingela Lindh, Lena Nordholm, Björg Ollén, Linda Portnoff, Eric Sjöström, Mattias Sköld, Fredrik Ullén och Helena Wessman, samt studentrepresentanterna Petra Assio, Johan Blixt och Alexander Ivarsson.

Närvarande därutöver var sekreteraren Linda Nilsson, samt representant för personalorganisationen OFR-LF, Ing-Marie Lindberg-Thörnberg, SACO, Eva Wedin och OFR-ST, Vladimir Spasic.

Kungasalen

Inledning

KMH är landets enda fristående musikhögskola och intar en ställning som nationellt ledande och internationellt framstående i att utbilda, utveckla och förmedla musik som kunskapsområde och konstnärligt uttryck. Ett tydligt kvitto på den höga kompetensnivån hos både studenter och anställda fick vi när KMH rankades på en elfte plats i QS World University Rankings ranking över de 100 främsta universiteten i världen som verkar inom ”performing arts”[1]. KMH är därmed den främsta och största enskilda aktören att försörja den framgångsrika svenska musikbranschen med musiker och musikentreprenörer.

Sedan hösten 2016 bedriver KMH sin verksamhet i ett centralt beläget campus som ligger i absolut framkant vad gäller teknik, akustik och andra stödfunktioner för musikutbildning i världsklass. Den höga nivån på studenternas färdigheter betyder att söktrycket till KMH:s utbildningar alltjämt är högt och stabilt. Kombinationen av det breda och djupa utbildningsutbudet och nya campus attraherar såväl studenter nationellt som internationellt.

KMH har ambitionen att ta ett nationellt ansvar för att säkerställa en kvalitetssäkrad och examensgivande ämneslärarutbildning i musik med sikte på att ge kompetenser inom såväl grundskola, gymnasieskola som andra undervisningsformer i musik. KMH ser en stor möjlighet att genom sitt justerade uppdrag inom ramen för gällande ämneslärarexamen, kunna sörja för en stabil och kvalitetssäker återväxt för kommunal musik- och kulturskolas kompetensförsörjning. KMH vill utveckla KPU-programmet på så sätt att bättre förutsättningar ges att kunna tillvarata kompetens som finns i samhället rörande kunskaper i musik som kan komma olika skolformer och frivilliga utbildningsformer tillgodo. Detta rör såväl etablerade musiker som verksamma pedagoger utan lärarexamen, men vi ser också stora möjligheter att skapa förutsättningar för att attrahera nyanlända musiker och musiklärare från länder utanför den europeiska musiktraditionen. KMH anhåller därför om en utökning av takbeloppet med 5 miljoner kronor för KPU-utbildning.

Vid KMH bedrivs forskning i musik på såväl konstnärlig som vetenskaplig grund samt utbildning på forskarnivå, i samarbete med andra lärosäten. Musik är ett stort forskningsområde, som har bäring på en rad andra ämnen såsom hälsa, teknik och ekonomi. KMH har etablerat viktiga och långsiktiga samarbeten kring forskning i musik och teknik samt musik, lärande och hälsa med andra lärosäten.

För att förstärka forskningsmiljön vid högskolan anhåller KMH om att regeringen tillför 25 miljoner kronor i ökade basanslag dels för den praktiknära vetenskapliga forskningen i anknytning till KMH:s lärarutbildning, dels för forskningen på konstnärlig grund, så att nivån på KMH:s forskningsanslag bättre motsvarar nivån på andra branschhögskolor.

Det globala landskapet för musikproduktion och musikkonsumtion är under snabb omvandling och Sverige behöver en ny mötesplats för musiker och musikentreprenörer. Intresset för svenska innovationer och svenskt entreprenörskap i allmänhet är för närvarande mycket stort i omvärlden. Internationella investerare samlas kring den svenska startup-scenen och följer de bolag som utvecklas inom ramarna för många av de inkubatorer som ofta finns kopplade till de svenska högskolorna och universiteten. Genom ett bra startup-klimat och duktiga entreprenörer har fokus satts på Stockholm som en mycket attraktiv plats för internationella investerare att finna nya bolag att investera i.

KMH har beslutat att ta initiativ till uppbyggandet av ett innovationskontor och en inkubator på musikområdet. Satsningen på en musikinkubator ligger helt i linje med KMH:s specifika ambition att, genom nyetablering i nya lokaler med unik infrastruktur i centrala Stockholm, vara ett framstående internationellt centrum för musik. KMH önskar därför få regeringens tillåtelse att kunna vara delägare i inkubatorsbolag. KMH anhåller också om att regeringen tillskjuter 1 miljon kronor för finansiering av rådgivare till KMH:s innovationskontor samt 1 mkr till KTH:s innovationskontor för ett riktat rådgivningsstöd till KMH.

1 http://www.topuniversities.com/university-rankings/university-subject-rankings/2016/performingarts# sorting=rank+region=+country=+faculty=+stars=false+search=

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildningens inriktning

KMH anordnar utbildning på grundnivå och avancerad nivå inom folkmusik, jazz (inkl. rock/pop), klassisk musik, dirigering, komposition samt musik- och medieproduktion. KMH anordnar även musiklärarutbildning samt utbildning på avancerad nivå inom musikpedagogik och musikterapi. Dessutom organiserar KMH utbildning på forskarnivå på såväl vetenskaplig som konstnärlig grund i samarbete med Lunds och Stockholms universitet i det att KMH inte har egen examensrätt.

Sedan höstterminen 2016 bedriver KMH sina utbildningar i ett campus som ligger i absolut framkant vad gäller teknik, akustik och andra stödfunktioner för musikutbildning i världsklass. Kombinationen av det breda och djupa utbildningsutbudet och nya campus skapar synnerligen goda förutsättningar för att attrahera inte bara fler sökande nationellt utan även från en internationell arena. KMH:s internationella närvaro har engagerat KMH:s interna organisation mer än tidigare. Attraktionskraften i KMH:s nya campus har redan resulterat i en rad förfrågningar om nya och utökade samarbeten.

Med utgångspunkt i studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov kompletterar KMH utbudet med fristående kurser. Kurserna varierar i omfattning, nivå och innehåll, t.ex. genom kurser i folksångensemble, musik och hälsa, musikproduktion, samt musikpedagogiskt arbete, studier av musikalisk kunskapsbildning och lärande. Detta skapar tillgänglighet för fler målgrupper. Inte minst för musiklärare i grund- och gymnasieskola samt i musik- och kulturskolor (se vidare angående kompletterande pedagogisk utbildning, KPU).

Studenternas efterfrågan

Vid antagning till samtliga utbildningsprogram utgör konstnärliga antagningsprov grund för särskild behörighet och urval. KMH:s utbildningar är mycket attraktiva och sökande som antas till utbildningar har utomordentligt goda förkunskaper. De sökande som uppfyller kraven på förkunskaper och som hävdar sig i konkurrensen har nästan undantagslöst gått någon form av eftergymnasial utbildning, exempelvis vid folkhögskola eller någon annan högre musikutbildning. KMH:s studenter har inte sällan professionella uppdrag inom det område de utbildas.

Den höga nivån på studenternas färdigheter betyder att söktrycket till KMH:s utbildningar alltjämt är högt och stabilt. Detta ger en tydlig signal om att utbildningarna motsvarar studenternas efterfrågan. Till utbildningsprogram på grundnivå och avancerad nivå, alla med hög grad av individanpassning och specialisering, är det endast ca en av tio anmälda som erbjuds plats på sökt utbildning.

KMH har tydligt känt av att kravet på lärarlegitimation hamnat i skarpt läge. KMH har noterat att medvetenheten hos verksamma lärare och pedagoger (och till viss del även hos skolhuvudmän) gällande vilka konkreta effekter legitimationskravet för med sig inom musikområdet, har varit bristfällig. En trolig orsak till detta är att utbildade musiker inte sällan kompletterar sitt musikutövande med små, men oerhört betydelsefulla, tjänster både inom gymnasieskolans estetiska program och inom den kommunala musik- och kulturskolan.

KMH vill arbeta för att på ett kvalitetssäkert sätt stärka denna viktiga del av det svenska musikundret, där vi ser en möjlighet i dels det justerade uppdraget för ämneslärarexamen, dels för en ökad andel KPU-platser på högskolan.

Arbetsmarknadens behov

Tillväxtverket och Musiksverige har i ett gemensamt projekt visat att Sveriges musikbransch har en omsättning motsvarande ca 3 procent av Sveriges BNP. Branschens aktörer räknar med att växa med drygt 5 procent per år de kommande fem åren, enligt egna skattningar (Tillväxtverket, Rapport 0143 Rev A).

I Skolverkets rapport avseende behovet av olika lärarkategorier[2] påvisas ett stort behov av examinerade lärare i musik både inom årskurs 7–9 och till gymnasieskolan. För årskurs 7–9 inom prognosperioden 2015–2029 beräknas behovet av antalet examinerade ämneslärare i musik uppgå till närmare 2400 personer. Rapporten har inte tagit hänsyn till hur behovet ser ut inom andra utbildningsformer likt den kommunala musik- och kulturskolan, vilket sannolikt skulle öka detta antal. Genom kontakter med KMH:s alumner samt i dialog med Kulturskolerådet har KMH kunskap om att en vanlig anställningsform för deltidsarbetande musiker är att kombinera sitt musikerskap med tjänst både inom

2 (Redovisning av uppdrag om prognos över behovet av olika lärarkategorier, (U2014/4128/S), 2015).

kommunal musikskola och gymnasieskolans program.

Under senhösten 2016 presenterade Kulturskoleutredningen betänkandet *En inkluderande kulturskola på egen grund*. KMH har i skrivande stund inte avgivit sitt remissvar, men kommer bland annat att påtala att KMH ser en stor möjlighet att genom sitt justerade uppdrag inom ramen för gällande ämneslärarexamen, kunna sörja för en stabil och kvalitetssäker återväxt för kommunal musik- och kulturskolas kompetensförsörjning.

KMH har således ambitionen att ta ett nationellt ansvar för att säkerställa en kvalitetssäkrad, examensgivande, ämneslärarutbildning i musik med sikte på att ge kompetenser inom såväl grundskola, gymnasieskola som andra undervisningsformer i musik.

Sverige behöver fler musiker och musiklärare

KMH anhåller om utökning av takbeloppet med 5 miljoner kronor för KPU-utbildning.

Med beaktande av ovanstående, är KMH mycket positiv till regeringens satsning på lärarutbildningen, i vilken KMH tilldelades 3 750 tkr, för att under en femårsperiod åstadkomma en utbyggnad av ämneslärarprogrammet med motsvarande 50 HST. Samtidigt som KMH välkomnar detta tillskott, konstaterar vi att ersättningsnivån långt ifrån motsvarar de faktiska kostnaderna för KMH:s lärarutbildning. KMH avser göra sitt bästa för att examinera så många nya musiklärare som det är möjligt inom ramen för det höjda takbeloppet, då KMH:s mål givetvis är detsamma som regeringens – att göra Sverige konkurrenskraftigt.

KMH vidhåller emellertid sin tidigare ståndpunkt avseende Sveriges behov av vidareutbildning av fler obehöriga ämneslärare inom KPU-utbildningar. Bristen på musiklärare med lärarexamen är stor. KMH anser därför att ett snabbt agerande är angeläget och KMH är redo att kunna bidra.

Med ett utökat takbelopp för KPU kan KMH erbjuda attraktiva utbildningsvägar för såväl musikern, som ser en framtid i att kombinera sitt musikerskap med läraryrket i grund, gymnasie- eller kulturskola, som den mer generelle musikläraren som ser en framtid i att kombinera musikläraryrket med en lärargärning i exempelvis främmande språk.

KMH vill utveckla KPU-programmet på så sätt att bättre förutsättningar ges för att kunna tillvarata kompetens som finns i samhället rörande kunskaper i musik, som kan komma olika skolformer och frivilliga utbildningsformer tillgodo. Detta rör såväl etablerade musiker som verksamma pedagoger utan lärarexamen, men vi ser också stora möjligheter att skapa förutsättningar för att attrahera nyanlända musiker och musiklärare från länder utanför den europeiska musiktraditionen.

KMH anhåller därför om en utökning av takbeloppet med 5 miljoner kronor för KPU-utbildning.

Forskning inom musik för ökad svensk konkurrenskraft

För att förstärka forskningsmiljön vid högskolan anhåller KMH om att regeringen tillför 25 miljoner kronor i ökade basanslag till KMH, dels för den praktiknära vetenskapliga forskningen i anknytning till KMH:s lärarutbildning, dels för forskningen på konstnärlig grund, så att nivån på KMH:s forskningsanslag bättre motsvarar nivån på andra branschhögskolor.

KMH har etablerat viktiga och långsiktiga samarbeten kring forskning i musik och teknik samt musik, lärande och hälsa med andra lärosäten.

KMH vill med utökat basanslag för forskning aktivt skapa förändringar på jämställdhetsområdet inom musikforskning.

Vid KMH bedrivs forskning i musik på såväl konstnärlig som vetenskaplig grund samt, i samarbete med andra lärosäten, utbildning på forskarnivå. Musik är ett stort forskningsområde som har bäring på en rad andra ämnen såsom hälsa, teknik, ekonomi osv.

KMH har begränsade forskningsresurser, men har ändå framgångsrikt verkat inom forskningsområden knutna till högskolans utbildningar. För att långsiktigt bygga framgångsrika forskningsmiljöer har KMH valt att rikta sina insatser mot ett byggande underifrån och inifrån fakulteten, så att forskning blir en naturlig del av den undervisande personalens vardag.

Under 2016 har KMH intensifierat arbetet med att skapa miljöer för forskning och utbildning på forskarnivå. Som ett resultat av Utbildnings- och forskningsnämndens (UF-nämnden) arbete med att bygga en stabil och hållbar infrastruktur har två seminarieserier etablerats, en intern kurs inom forskningsmetodik genomförts, samt även interna skrivarkurser för att uppmuntra och stärka det akademiska samtalet och skrivandet. KMH har därmed skapat en stabil plattform för diskussioner och samtal både kring utbildningsfrågor och frågeställningar gällande forskning och forskarutbildning.

KMH satsar även strategiskt mot fyra utpekade områden, med hjälp av riktade medel och tillhandahållande av infrastruktur:

- Musik som konstnärlig gestaltning
- Musik, lärande och hälsa
- Musik och teknik
- Musik och entreprenörskap

Musik och teknik

Inom musik och teknik har KMH etablerat ett samarbete med KTH. Syftet är att gemensamt bygga en produktiv, nyskapande tvärvetenskaplig forskningsmiljö (med tiden en centrumbildning), med utgångspunkt i tydliga profilområden med högkvalitativ verksamhet samt kunskapsutveckling till nytta för såväl ingenjörsvetenskaperna som musikområdet. Forskningen ska på kort och lång sikt kunna bidra till lösningar på samhällsutmaningar i vid mening.

KMH satsar fr.o.m. 2017 resurser för att anställa en senior forskare och fyra industridoktorander, som vid sidan av sin lärartjänst, ska genomgå forskarutbildning vid KTH på halvtid, inom ramen för sitt specialistområde.

Musiklärande och hälsa

Hälsofrågan är en av de stora samhällsutmaningarna idag. Här vill KMH, genom musikrelaterad forskning, bidra på ett för samhället betydande sätt både i egen regi och i samarbete med medicinska fakulteter, samt andra samhällsaktörer inom området.

Inom musik och hälsa arbetas huvudsakligen med evidensbaserad metod på tvärvetenskaplig grund. Forskningsresultaten efterfrågas och omsätts i hälsofrämjande och behandlande insatser inom hälso- och sjukvård, rehabilitering, socialt arbete, habilitering och specialpedagogik.

En subspecialitet inom musik och hälsa utgörs av musikterapi, som använder musikupplevelse, musikaliskt skapande och interaktion för att främja kommunikativ, emotionell, social och kognitiv utveckling. KMH har sedan början av 1990-talet bedrivit

utbildning i musikterapi och år 2010 etablerades en magisterexamen i musikterapi.

KMH för samtal med forskargrupper vid Karolinska institutet inom bl.a. neurovetenskap för att etablera ett långsiktigt samarbete.

KMH rekryterar för tillfället, som en del av denna satsning, en professor i musik och hälsa, men vill understryka vikten av att regeringen möjliggör en vidare utbyggnad genom att tillskjuta ytterligare forskningsmedel.

Infrastruktur för forskning

KMH satsar även stora andelar av sina resurser på infrastruktur för forskning. Inte minst gäller detta musik och teknik, men även musik och entreprenörskap. Dels genom att ha skapat en ny mötesplats för dagens och framtidens musikentreprenörer, dels genom att fylla ett helt hus på campus med innovationsstöd (se nedan).

Storlek på forskningsanslaget och forskningsanknytning

Kunskapsbasen för de konstnärliga utbildningarna hämtas dels ur konstnärlig skicklighet förvärvad genom högre utbildning i musik, egen musikalisk verksamhet samt konstnärligt utvecklingsarbete, dels genom forskning och forskarutbildning på konstnärlig grund. För KMH:s lärarutbildningar är kunskapsbasen i första hand baserad på vetenskaplig forskning samt beprövad erfarenhet, men även på konstnärlig praktik. Forskningsanknytningen i ämneslärarutbildningen utgör också en grundläggande förutsättning för att framtidens musiklärare ska kunna ges en utbildning på högsta nivå avseende såväl den konstnärliga som vetenskapliga delen av utbildningen. KMH vill särskilt påtala vikten av forskning om skolan och dess förutsättningar i vid mening, för att skapa bästa möjliga grund för lärarprofessionen att möta framtida utmaningar. Detta gäller särskilt de delar som utgörs av den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU).

När det gäller de konstnärliga utbildningarna kan inte vikten av forskningsanknytning nog understrykas, inte minst med tanke på det formativa skede som såväl konstnärlig utbildning som forskning är i. Detta kräver stabilitet avseende forskningens finansiering. Vid fördelning av forskningsresurser menar KMH att hänsyn bör tas till forskningens betydelse för att upprätthålla kvalitet i utbildningen på lång sikt.

KMH:s anslag för forskning utgör idag endast ca 7 procent av det totala anslaget. Det ska jämföras med andra speciallärosäten som har ett forskningsanslag som uppgår till ca 20–35 procent av det totala anslaget. [3]

KMH menar därför att det vore rimligt att regeringen tillskjuter 25 miljoner kronor till KMH:s basanslag för forskning.

Ett område som KMH finner bekymmersamt är den påtagliga mansdominansen inom musikfältet. En förändring av detta förhållande är en strategiskt viktig fråga för framtiden. KMH önskar att öka andelen kvinnor som är professorer, i linje med de uppställda rekryteringsmålen för professorer, samt att kunna fördela forskningsanslagen jämställt. Vid KMH är andelen kvinnor bland lärarna låg och den obalans som råder mellan kvinnor och män i lärarkåren tilltar ju längre upp i den meritokratiska hierarkin man kommer. Detta är sannolikt en effekt av rådande struktur i musikbranschen i sin helhet.

Mot denna bakgrund är det särskilt viktigt för en högre utbildningsinstitution som KMH att arbeta med åtgärder som kan ändra denna obalans på lång sikt. Med ett ökat basanslag för forskning skulle möjligheterna att skapa förändringar till det positiva på denna punkt öka avsevärt. KMH avser att rekrytera seniora forskare inom musikområden, där det tydligt går att identifiera starka kandidater som är kvinnor. Ett sådant område är just musik och hälsa.

3 De tekniska lärosätena LTU och BTH har ett forskningsanslag som motsvarar ca 34 % av det totala anslaget, GIH har ca 25 % i forskningsanslag och Försvarshögskolan ca 30 %.

Sveriges nya mötesplats för musiker och musikentreprenörer

KMH önskar få regeringens tillåtelse att äga ett eget holdingbolag i syfte att kunna vara delägare i inkubatorsbolag.

KMH anhåller om att regeringen tillskjuter 1 miljon kronor till KTH Innovation, för att möjliggöra ett riktat rådgivningsstöd till KMH:s innovationskontor.

KMH anhåller om att regeringen tillskjuter 1 miljon kronor för att möjliggöra för KMH att deltidsanställa rådgivare med specifik kompetens inom musikbranschen och upphovsrättsfrågor inom KMH:s innovationskontor anpassat för musikområdet.

Det globala landskapet för musikproduktion och musikkonsumtion är under snabb omvandling. Samtidigt som merparten av KMH:s alumner sysselsätter sig helt eller delvis med musik, har större delen av dessa två eller flera arbetsgivare. På så vis utgör det ”fria musiklivet” en allt större del av våra alumners arbetsmarknad. Ett resultat av detta är att många av KMH:s studenter registrerar egen firma eller driver bolag med kurskamrater och kolleger redan under sin studietid.

En annan tydlig förändring är sättet som musik förmedlas på. Betydelsen av mekanisk överföring (CD/vinyl) har minskat drastiskt. Från att vara en dominerande inkomstkälla för många musiker, står detta medium idag för endast 4 procent av inkomsterna. Samtidigt har liveuppföranden av musik ökat och utgör nu 51 procent (4,2 miljarder kronor) av musikbranschens totala intäkter. Snabbast ökande är online-området (streaming-tjänster, video-on-demand), som ökade med 57 procent mellan 2013 och 2014. [4]

I denna omvandlingsprocess använder KMH sin egen och den svenska musikbranschens starka internationella ställning för att vara en viktig kraft i den pågående transformationen. Detta sker dels genom att tillhandahålla den infrastruktur, i form av inredning och utrustning i nya lokaler, som idag krävs för att svara upp till den snabba utveckling som sker inom musikkonsumtion och musikproduktion, dels genom en anpassning av stödfunktioner och utbildningen till det faktum att en allt större del av musikers arbetsmarknad finns inom det “fria musiklivet”. Studenterna måste alltså förberedas för livet efter utbildningen som egenföretagare/entreprenör inom musikbranschen.

KMH har nu öppnat portarna till sitt nya campus med ambitionen att det ska vara den mest framåtblickande och progressiva miljön för högre utbildning och forskning inom musik i Sverige, på ett av Stockholms mest centrala lägen. Det är också tänkt att vara Stockholms och Sveriges främsta mötesplats för musiker, musikentreprenörer och musikinnovationer. Intresset för svenska innovationer och svenskt entreprenörskap i allmänhet är för närvarande mycket stort i omvärlden. Internationella investerare samlas kring den svenska startup-scenen och följer med intresse de bolag som utvecklas inom ramarna för många av de inkubatorer som ofta finns kopplade till svenska högskolor och universitet. Genom ett bra startup-klimat och duktiga entreprenörer har fokus riktats mot Stockholm som en mycket attraktiv plats för internationella investerare att finna nya bolag att investera i. KMH avser ta vara på detta och ser positivt på de initiativ och den ambition som återspeglas i betänkandet Entreprenörskap i det tjugoförsta århundrandet (SOU 2016:72). Mot bakgrund av ovanstående anser dock KMH att det är olyckligt att betänkandet inte går djupare in på utmaningar och möjligheter inom just musikbranschen, som tvivelsutan är en av Sveriges starkaste branscher just nu: ordet ”musik” nämns totalt 4 gånger i en utredning på över 700 sidor. (Här kan sannolikt expertgruppens sammansättning ha spelat viss roll, där kompetens från musikbranschen totalt saknas.)

KMH ser fram emot att ta stort ansvar för den här typen av frågor och vill också bidra till att Sverige behåller sin ledande position inom musikbranschen.

Musikinkubatorn Amplify

Givet de nya förutsättningar som ett nytt campus i centrala Stockholm ger och den stora potential som finns i den svenska musikbranschen och i musik-

4 *Musikbranschen i siffror – statistik för 2009-2014*

relaterade produkter, tjänster och tekniker, anser KMH att det är angeläget att Sverige på ett aktivt och mer systematiskt sätt engagerar sig i uppbyggandet av ett musikinnovationssystem. KMH har beslutat att ta initiativet i denna fråga genom uppbyggande av ett innovationskontor och en inkubator på musikområdet.

Satsningen på en musikinkubator ligger helt i linje med KMH:s specifika ambition att, genom nyetablering i nya lokaler med unik infrastruktur i centrala Stockholm, vara ett framstående internationellt centrum för musik.

KMH:s alumner har redan tidigare varit mycket framgångsrika att i skärningsfältet mellan genrer, marknadsaktörer, tekniker och media, geografiska och etniska gränser bana sina karriärvägar. Trots detta är exemplen på uthållig och skalbar framgång i musikbranschen inte så många. Istället är flertalet av de företag som verkar inom musikbranschen små och den dominerande andelen utgörs av enmansföretag. En anledning till detta är att det idag finns en brist på infrastruktur för detta entreprenörskap, vilket gör det svårt att fullt ut tillvarata både tillväxtpotential, och den globala kapaciteten i nya musikkoncept. Professionell rådgivning och handledning, liksom möjligheten till initial finansiering, är en förutsättning för att nå skalbar framgång för affärsidéer och för att öka kompetensen gällande att underhålla och utveckla en global och exportorienterad musikmarknad.

KMH har etablerat ett samarbete med externa partners med erfarenhet från bl.a. inkubatorer, musikdistribution och riskkapitalbranschen, och har påbörjat uppbyggandet av en musikinkubator knuten till KMH: Amplify.

I Amplify:s långsiktiga målsättning och affärsidé är innovationer kopplade till musik i alla former det centrala, med primärt fokus på tillväxtprojekt som kan utvecklas till framgångsrika företag på både en nationell och en internationell marknad.

I urvalet av potentiella projekt eller företag till inkubatorn är avsikten att prioritera projekt eller företag där KMH:s kärnkompetens och högskolemiljö kan bedömas som en avgörande faktor för en framgångsrik företagsutveckling.

Musikinkubatorn vänder sig, tack vare sin placering, naturligt till studenter, lärare och forskare knutna till KMH, men är lika öppen för affärsidéer inom musikområdet från övriga högskolesverige och andra intressenter. Vi tror att vi, genom att på detta sätt kunna fånga upp de bästa idéerna från hela Sverige, maximerar utväxlingen av verksamheten samtidigt som KMH får ett ökat immateriellt inflöde som ligger väl i linje med ambitionen att vara ett internationellt centrum för musik.

KMH önskar få regeringens tillåtelse att äga ett eget holdingbolag i syfte att kunna vara delägare i inkubatorsbolaget, som styr inkubatorn. De andra delägarna kommer att vara våra externa partners.

Under 1994/95 inrättade regeringen holdingbolag vid elva universitet och högskolor i syfte att stärka samarbetet mellan lärosätena och näringslivet samt möjliggöra tillvaratagandet av kommersialiserbara idéer vid lärosätena. KMH har i dagsläget inte tillåtelse att äga holdingbolag. Det är dock KMH:s övertygelse att eget ägande ger KMH:s huvudman bäst insyn i, och störst inflytande över, verksamheten i musikinkubatorn även om verksamheten givetvis går att driva utan eget ägande.

KMH bör vara tillförsäkrad ett avgörande inflytande i inkubatorbolagets styrelse. Detta ger KMH möjlighet att påverka verksamheten på ett sådant sätt att den kan styras och ledas enligt KMH:s värderingar, verksamhet och intressen.

KMH:s innovationskontor för tidiga innovationsskeden

Alla goda idéer och resultat från KMH:s utbildning, forskning och utveckling är inte skalbara. Många av dessa befinner sig i så pass tidiga skeden till att bli framgångsrika produkter, tjänster eller metoder på marknaden vilket gör vägvalet svårt för entreprenören. Men även dessa innovationer behöver vårdas, genom rådgivning och planering av inom branschen erfarna personer.

KMH har därför, inom ramen för sin stödorganisation, inrättat ett innovationskontor som på sikt ska tillhandahålla rådgivning för ”start-ups” i tidiga skeden inom affärsutveckling, upphovsrätt, avtalsfrågor, finansiering m.m., men också tillhandahålla viktiga kontakter med redan etablerade företag och organisationer som är intresserade av ett nära samarbete med KMH, samt med nyetablerade företag i musikbranschen med koppling till KMH. Innovationskontoret ska på så sätt utgöra en länk mellan å ena sidan högskolans lärare, forskare, studenter och övriga potentiella intressenter, å den andra sidan inkubatorverksamheten och i förlängningen musikbranschen i stort.

För att innovationskontoret ska lyckas med sina avsikter har KMH skrivit en avsiktsförklaring med

KTH om ett nära samarbete avseende innovationsstödet, där tanken är att KTH Innovation ska stödja KMH med delar av den rådgivning som är tänkt att erbjudas inom KMH:s innovationskontor.

KTH har sedan tidigare fått särskilda medel från regeringen för att tillhandahålla innovationsstöd åt Mälardalens högskola, GIH och Handelshögskolan. KMH anhåller därför om att regeringen tillskjuter 1 miljon kronor till KTH Innovation, för att möjliggöra att de erbjuder ett riktat och fokuserat rådgivningsstöd till KMH:s innovationskontor.

KMH anhåller också om att regeringen tillskjuter 1 miljon kronor för att möjliggöra för KMH att deltidsanställa rådgivare, med specifik kompetens inom musikbranschen och upphovsrättsfrågor, inom KMH:s innovationskontor anpassat för musikområdet.

Bedömning av lärosätets ekonomiska utveckling

Det ekonomiska utfallet för 2016 visar ett negativt resultat om 2 177 tkr. Underskottet är i nivå med den planering som gjordes inför byggstarten av nya campus. Den senaste femårsperioden har visat på årliga resultatförbättringar, vilket är ett svar på det strategiska arbete som inleddes 2011. De första åren ledde arbetet till ett minskat underskott för att från och med 2013 visa på överskott. De senaste årens överskott har bidragit till att skapa en buffert som kommer att användas under kommande år för att täcka en del av de ökade avskrivnings- och räntekostnader som hör till nya campus. Vissa ytterligare anpassningar till de ökade kostnaderna planeras för de kommande åren. Anpassningar till högre lokalkostnader blir nödvändiga om inte ytterligare bidragsintäkter genom beviljade donationer kan noteras.

Myndighetskapitalet uppgick vid 2016 års början till 54 560 tkr. Resultatet 2016 ger en utgående balans om 52 383 tkr. Myndighetskapitalet kommer successivt att utnyttjas under kommande år vilket ger ett planerat negativt resultat.

Liksom förra året uppfyllde KMH under 2016 sitt anslagstak för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Utfallet visade på en överproduktion som tillsammans med tidigare års överproduktion bidrog till att gränsen för tillåtet anslagssparande passerades. Även kommande år förväntas anslaget uppnås men då med en lägre marginal.

Externa intäkter är beräknade utefter i anspråktagande av inkomna donationsmedel samt intäkter från forskningsprojekt. Arbetet med att söka extern finansiering för infrastrukturen i de nybyggda konsertsalarna fortsätter och ett tillskott av donationsmedel skulle skapa en mindre ansträngd ekonomi för framtiden.

Oförbrukade bidragsmedel uppgår vid utgången av 2016 till 56 741 tkr. Den stora merparten kan härledas till finansieringen av nybyggnationen och består av inbetalade, ej förbrukade donationer. Därutöver finns bl.a. medel för samverkansprojekt som KMH tilldelats från Vinnova, medel kopplade till mobilitetsprojekt samt några forskningsprojekt. Förbrukningen av donationsmedel sker i takt med att avskrivningar för investeringar i infrastrukturen aktiveras.

Lokalförsörjning

KMH har länge varit i behov av nya och för verksamheten lämpade lokaler och under sommaren 2016 genomfördes den sedan länge planerade flytten till KMH:s nya campus. I stort sett hela verksamheten flyttade från flera olika, mer eller mindre provisoriska lokaler, till ett samlat campus i hörnet Valhallavägen/Lidingövägen.

Akademiska Hus har ansvarat för bygget och står som hyresvärd, men KMH finansierar själv den infrastruktur som krävs för att nå de högt ställda målen för de nya byggnaderna. Ett framgångsrikt insamlingsarbete beträffande finansieringen av infrastrukturen har bidragit till donationer som täcker delar av investeringskostnaderna och insamlingsarbetet kommer att fortsätta.

Hyreskostnaderna för de nya lokalerna kommer att bli betydligt högre än tidigare. Detsamma gäller avskrivningskostnaderna för förbättringsutgifter på annans fastighet, se vidare under avsnittet Investeringar i anläggningstillgångar. Under åren innan flytten till de nya lokalerna har omflyttningar och förtätningar lett till att såväl lokalarea och hyreskostnader minskat. I och med flytten till de nya lokalerna har både lokalarea och hyreskostnader åter ökat. Beräkningar rörande lokalförsörjningen återfinns i tabell 6.

Investeringar i anläggningstillgångar

Investeringsbehovet i anläggningstillgångar samt KMH:s föreslagna låneram redovisas i tabell 4, 5, 5a och 6. Flytten till det nya campusområdet präglar redovisningens alla delar.

KMH:s lån finansierar dels anläggningar kopplade till den löpande verksamheten, såsom t.ex. musikinstrument, dels investeringar i pågående anläggningstillgångar kopplade till KMH:s nya campus. Pågående anläggningstillgångar är t.ex. anläggningar i form av scenteknik, AV-utrustning, akustisk reglering, lös inredning i salar och studior m.m. Dessa senare investeringar kommer att öka något under 2017 i samband med att de nya konsertsalarna färdigställs. Från 2018 och framåt beräknas därefter enbart nyupplåning kopplad till den löpande verksamheten.

Avskrivningskostnaderna rör till största del förbättringsutgift på annans fastighet och dessa har ökat fr.o.m. halvårsskiftet 2016, när de pågående anläggningarna togs i bruk. År 2017 är det första helåret med avskrivningar för nybyggnationen och dessa håller i stort sett samma nivå under de närmast följande tre åren. Anläggningstillgångarna följer olika avskrivningstider baserade på tillgångens ekonomiska livslängd. Förbättringsutgifterna utgör merparten och dessa bedöms ha en ekonomisk livslängd, tillika avskrivningstid, på 20 år. Under perioden för detta budgetunderlag kommer ca. 70 procent av avskrivningskostnaderna att finansieras av donationsmedel.

Eftersom merparten av campusinvesteringarna är gjorda och att låneramen inte är fullt utnyttjad bedöms det inte finnas något behov av en utökad låneram.

För finansiering av avskrivningar, direkta kostnader och räntor används beviljade donationer och sparade anslagsmedel. En eventuell ökning av donationsfinansieringen har en positiv inverkan på beräkningar rörande låneram, räntekostnader osv.

KMH ser under perioden inget behov av kredituttrymme på räntekonto.

Avgiftsbelagd verksamhet

KMH har endast liten omfattning på den avgiftsfinansierade verksamheten. Den verksamhet som redovisas i tabell 7 består av uppdragsutbildning, beställd utbildning och studieavgiftsintäkter från tredjelandsstudenter.

Under 2016 har KMH gett en kurs som beställd utbildning, men ingen uppdragsutbildning. Planer på att återigen bedriva uppdragsutbildning finns och verksamheten bedrivs då med full kostnadstäckning, i enlighet med den för alla lärosäten gällande modellen för full kostnadsredovisning. Detsamma gäller den beställda utbildningen.

Studieavgifter för tredjelandsstudenter infördes från och med höstterminen 2011. KMH har under 2016 haft en studieavgiftsskyldig student, men antalet väntas öka framöver.

Tabell 1 Total budget

	2016	2017	2018	2019	2020
Total budget (tkr)	**Utfall**	**Prognos**	**Ber.**	**Ber.**	**Ber.**
Verksamhetens intäkter					
Anslag[1]	160 816	163 796	166 800	170 100	173 900
Avgifter	3 372	2 870	2 646	2 646	2 646
Bidrag	10 451	9 738	8 685	8 235	8 235
Finansiella intäkter	422	350	300	300	300
Summa intäkter	**175 061**	**176 754**	**178 431**	**181 281**	**185 081**
Verksamhetens kostnader					
Personal	-105 379	-105 487	-105 596	-105 708	-107 822
Lokaler	-38 354	-38 182	-38 849	-39 182	-40 650
Drift/Övrigt	-25 853	-19 000	-19 000	-19 500	-20 000
Avskrivningar	-6 880	-15 200	-15 200	-16 000	-16 000
Finansiella kostnader	-435	-1 291	-1 446	-1 378	-1 311
Summa kostnader	**-176 901**	**-179 160**	**-180 091**	**-181 769**	**-185 783**
Verksamhetsutfall	**-1 840**	**-2 406**	**-1 660**	**-487**	**-702**
Transfereringar [2]	-337	0	0	0	0
Årets kapitalförändring/årets resultat	-2177	-2406	-1660	-487	-702
Utgående myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)[3]	**52 383**	**49 977**	**48 318**	**47 830**	**47 129**
Utgående oförbrukade bidrag	**56 741**	**53 145**	**47 625**	**42 105**	**37 685**

Större förändringar mellan åren vad gäller budgeterade intäkter för avgifter respektive bidrag ska alltid kommenteras.

[1] Intäkterna av anslag ska motsvara summan av anslag i tabell 2 och 3.

[2] För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat.

[3] Anslagsintäkter som transfereras till studentkår.

Tabell 2 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

	2016	2017	2018	2019	2020
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (tkr)	**Utfall**	**Prognos**	**Ber.**	**Ber.**	**Ber.**
Verksamhetens intäkter					
Takbelopp[1]	125 345	127 784	130 666	133 678	137 353
Beräknad avräkning[2] (A)	125 345	127 784	130 666	133 678	137 353
Särskilda åtaganden (B)	26 006	26 403	26 350	26 434	26 335
Anslag (A+B)	151 351	154 187	157 016	160 112	163 688
Avgifter	3 372	2 870	2 500	2 500	2 500
Bidrag	8 797	8 138	7 435	7 435	7 435
Finansiella intäkter	401	333	285	285	285
Summa intäkter[3]	163 921	165 528	167 236	170 332	173 908
Verksamhetens kostnader					
Personal	-98 644	-98 103	-98 204	-98 308	-100 274
Lokaler	-37 044	-36 273	-36 907	-37 223	-38 617
Drift/Övrigt	-24 786	-18 050	-18 050	-18 525	-19 000
Avskrivningar	-6 727	-14 440	-14 440	-15 200	-15 200
Finansiella kostnader	-414	-1227	-1373	-1309	-1245
Summa kostnader	**-167 615**	**-168 092**	**-168 975**	**-170 566**	**-174 335**
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	**-3 694**	**-2 565**	**-1 739**	**-234**	**-427**

[1] Takbelopp enligt budgetpropositionen för 2017 i 2017 års prisnivå

[2] Beräknad avräkning av anslag för utbildning på grundnivå och avancerad nivå bland annat med hänsyn till ev. utnyttjande av tidigare uppkommet anslagssparande eller överproduktion, samt ev. decemberprestationer.

[3] Summering av anslag, avgifter, bidrag och finansiella intäkter.

Tabell 3 Forskning och utbildning på forskarnivå

	2016	2017	2018	2019	2020
Forskning och utbildning på forskarnivå (tkr)	**Utfall**	**Prognos**	**Ber.**	**Ber.**	**Ber.**
Verksamhetens intäkter					
Anslag[1]	9 465	9 609	9 784	9 988	10 212
Avgifter	0		146	146	146
Bidrag	1 654	1 600	1 250	800	800
Finansiella intäkter	21	17	15	15	15
Summa intäkter	11 140	11 226	11 195	10 949	11 173
Verksamhetens kostnader					
Personal	-6 735	-7 384	-7 392	-7 400	-7 548
Lokaler	-1 310	-1 909	-1 942	-1 959	-2 033
Drift/Övrigt	-1 067	-950	-950	-975	-1 000
Avskrivningar	-153	-760	-760	-800	-800
Finansiella kostnader	-21	-64	-73	-69	-66
Summa kostnader	**-9 286**	**-11 067**	**-11 117**	**-11 203**	**-11 446**
Årets kapitalförändring/ Årets resultat	**1 854**	**159**	**78**	**-253**	**-272**

[1.] Med anslag avses de medel som har anvisats myndigheten i budgetpropositionen för 2017 i 2017 års prisnivå

Tabell 4 Investeringar i anläggningstillgångar och räntekontokredit

Investeringar i anläggningstillgångar[1]	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
	Utfall	**Prognos**	**Ber.**	**Ber.**	**Ber.**
IB lån i Riksgäldskontoret	83 304	97 210	100 879	96 379	91 879
Beräknad nyupplåning	20 787	10 000	2 500	2 500	2 500
varav investeringar i immateriella anläggningstillgångar	139	103	567	517	450
Beräknad amortering	6 881	6 331	7 000	7 000	7 000
UB lån i Riksgäldkontoret	97 210	100 879	96 379	91 879	87 379
Maximalt utnyttjande av låneramen under året	97 210	100 879	96 379	91 879	87 379
Föreslagen låneram	**120 000**	**150 000**	**120 000**	**110 000**	**100 000**
Beräknad ränteutgift	435	1 291	1 446	1 378	1 311
Ränteantaganden för nyupplåning (%)	0,45%	1,28%	1,50%	1,50%	1,50%
Summa räntor och amorteringar	**7 316**	**7 622**	**8 446**	**8 378**	**8 311**
Maximalt utnyttjande av räntekontokrediten under året	0	0	0	0	0
Föreslagen räntekontokredit	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[1] Enligt definition i 5 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Tabell 5 Verksamhetsinvesteringar

	2016	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**
Verksamhetsinvesteringar (tkr)	**Utfall**	**Prognos**	**Ber.**	**Ber.**	**Ber.**
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	139				
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	17 796	2 300	2 500	2 500	2 500
Byggnader, mark och annan fast egendom	0				
Övriga verksamhetsinvesteringar	45 501	27 700	0	0	0
Summa verksamhetsinvesteringar	**63 436**	**30 000**	**2 500**	**2 500**	**2 500**
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	13 906	11 000	2 500	2 500	2 500
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	49 530	19 000			
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0				
Anslag (efter medgivande av regeringen)	0				
Summa finansiering	**63 436**	**30 000**	**2 500**	**2 500**	**2 500**

Tabell 5A Särskild information om verksamhetsinvesteringar

	Totalt	Ack. utfall	2017 Prognos	2018 Ber.	2019 Ber.	2020-XX Ber.
Verksamhetsinvesteringar per objekt [1] (tkr)						
Nytt campusområde	175 089	147 311	27 778	0	0	0
Summa utgifter för investeringar	**175 089**	**147 311**	**27 778**	**0**	**0**	**0**
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjnings-förordningen)		89 406	8 778			
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)		57 905	19 000			
Leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag (efter medgivande av regeringen)						
Summa finansiering	**0**	**147 311**	**27 778**	**0**	**0**	**0**
Varav investeringar i:						
Datasystem, rättigheter m.m.						
Maskiner och inventarier		30 129				
Fastigheter och mark						
Övriga verksamhetsinvesteringar		117 182	27 778			
Summa investeringar i anläggningstillgångar	**0**	**147 311**	**27 778**	**0**	**0**	**0**

[1] Avser objekt som överstiger 20 miljoner kronor.

Tabell 6 Lokalförsörjning

Redovisning av lokaler (mnkr)	2016	2017	2018	2019	2020
	Utfall	Prognos	Ber.	Ber.	Ber.
Area, kvm LOA (exkl. student- och gästforskarbostäder)					
- föregående års utgång	15 265	17 121	17 121	17 121	17 121
- ökning under året	1 856				
- minskning under året					
- vid årets utgång (A)	**17 121**	**17 121**	**17 121**	**17 121**	**17 121**
Förbättringsutgift på annans fastighet[1]	**117**	**121**	**142**	**135**	**128**
- nyinvesteringar	7	28	0	0	0
- avskrivningar	-3	-7	-7	-7	-7
Lokalhyra (exkl. student- och gästforskarbostäder) (B) [2]	**36**	**36**	**36**	**37**	**37**
Genomsnittlig hyra (kr/m2 LOA) [3]	**2 083**	**2 084**	**2 123**	**2 143**	**2 162**
Sammanställning av lokalkostnader (exkl. student- och gästforskarbostäder)[4] (C)	**42**	**54**	**54**	**54**	**56**
Genomsnittlig lokalkostnad (kr/kvm LOA) [5]	**2 430**	**3 136**	**3 129**	**3 149**	**3 271**
Lärosätets totala kostnader (D)	177	179	180	182	186
Totala externa hyresintäkter	-1	-1	-2	-2	
Justerade totala kostnader (D2)	176	178	178	180	185
Lokalkostnadens andel av verksamhetens totala kostnader[6]	24%	30%	30%	30%	30%
Lokalkostnadens andel av justerade totala kostnader[7]	24%	30%	30%	30%	30%

[1] En redovisning ska lämnas av det totala utgående beloppet enligt balansräkningens balanspost. Vidare efterfrågas två specifika särredovisningar, nyinvesteringar och avskrivningar.

[2] Inklusive avtalade ersättningar vid avflyttning före viss tidpunkt, i fall då sådan beräknas ske, samt eventuella återställningskostnader vid avflyttning. 3 Beräknas som B/A.

[4] Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer (REK 2014:1, 2015-10-26, dnr 14/069) om lokalkostnader vid universitet och högskolor i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna.

[5] Beräknas som C/A.

[6] Beräknas som C/D.

[7] Beräknas som C/D2.

Tabell 7 Avgifter

Uppdragsverksamhet (tkr)	Intäkter	Kostnader	Resultat	
2016	255	-255	0	
varav tjänsteexport	255	-255	0	
2017	400	-400	0	
varav tjänsteexport	383	-383	0	
2018	530	-530	0	
varav tjänsteexport	510	-510	0	
Offentligrättslig verksamhet	**Intäkter till inkomsttitel[1]**	**Intäkter som får disponeras**	**Kostnader**	**Resultat**
2016	-	-	-	-
2017	-	-	-	-
2018	-	-	-	-

[1] Intäkter som inte får disponeras

Avgiftsintäkter enligt 4 och 15 §§ avgiftsförordningen ska inte redovisas.

Kungl. Musikhögskolan
i Stockholm
Royal College of Music
Valhallavägen 105
Box 27711
SE-115 91 Stockholm
Sweden

+46 8 16 18 00 Tel
www.kmh.se